

Scriptural Reasoning – interreligiös metod för ett inkluderande, mångkulturellt samhälle

I ett mångkulturellt samhälle som rymmer olika livsåskådningar är det viktigt att tillåta och tolerera våra olikheter och skillnader. Men tänk om man kunde gå steget längre? Tänk om man inte bara tillåter och tolererar, men även respekterar och uppskattar det som gör oss olika? Inte bara på det kulturella planet, utan även det religiösa – det interreligiösa planet?

SCRIP TURAL REASONING (SR) är en texttolkningstradition som under 90-talet utvecklades av en slump i universitetsmiljö. Pionjärerna insåg snart den potential denna metod kan ha för interreligiösa samtal. Det tog inte lång tid innan SR började få sitt eget liv och spridas. Idag används metoden i olika interreligiösa sammanhang världen över. Individer från olika samhällsskick medverkar i SR samtal – yrkesarbetande, studenter, lekmän, akademiker och religiösa ledare. Det som förenar deltagarna är nyfikenhet och ett öppet sinne.

I svenskt sammanhang introducerades SR till deltagarna i 2016 års upplaga av kursen Ledarskap, Religion och Demokrati (LRD). LRD är SSTs satsning på unga ledare inom trossamfundet. Kursen samlar sedan 2015 ungdomar aktiva i den svenska trossamfundsvärlden. Under kursens gång får deltagarna praktisk undervisning i demokratiskt ledarskap samt planering och genomförande av projekt. Utöver det förs även dialog om religionsfrihet, mänskliga rättigheter och religionens plats i ett sekulariserat samhälle.

MED ANDRA ORD UTGÖR LRD en utmärkt grogrund för interreligiösa samtal, och SR förser samtalen med ett verktyg ämnat för ändamålet. SR fungerar bäst om minst en av deltagarna har tidigare erfarenhet av processen. Deltagarna, från olika religiösa traditioner och optimalt mellan 4-8 stycken, samlas kring ett bord. Framför sig har de texter från olika religiösa skrifter (scriptures på engelska – därav Scriptural Reasoning). Gemensamt för texterna är att de är utvalda efter ett tema, t.ex. skapelseberättelse, främlingskap, eller något svårare ämne såsom fred och konflikt.

Traditionellt (i den mån man kan tala om tradition för en metod som funnits i ett par decennier) har texterna valts från de tre abrahamitiska traditionerna. Emellertid har man på sistone

Demokrati-
projekt:
Ledarskap
för unga

Scriptural Reasoning – interreligiös metod för ett inkluderande, mångkulturellt samhälle

Demokrati-
projekt:
Ledarskap
för unga

borjat introducera texter från darmitiska traditioner i den anglosaxiska världen. I LRD 2016 medverkade en deltagare från samfundet Fornsed, vilket föranledde inkludering av en text från Poetiska Eddan.

EFTER ATT TEXTERNA INTRODUCERATS påbörjas högläsning av en av texterna. Detta följs sedan av ett par minuters stilla reflektion. Därefter ges deltagarna möjlighet att yttra sina tankar, frågor och funderingar kring texten, vilket i sin tur mynnar ut i diskussioner kring texten.

Deltagarna turas om att vara ”värdar”, t.ex. är det de judiska deltagarna som agerar värdar när en text från det judiska sammanhanget diskuteras. En värd förväntas visa vänlighet gentemot sina gäster, d.v.s. övriga deltagare, även om gästernas funderingar kan upplevas vara kritiska. Vidare ska en värd försöka undvika hänvisningar till auktoriteter. Istället är det texten och samtalet i stunden som är det viktiga. På detta vis behandlas varje text tills alla de religiösa traditionerna fått ”komma till tals”.

DELTAGARNAS INTERAGERANDE med texten och varandra skapar nya insikter och nyanser. Värdarna får se sina egna religiösa texter genom de andra deltagarnas ögon, samtidigt som gästerna får stifta bekantskap med en religiös skrift och tradition som kanske ligger utanför deras egen bekvämlighetszon. Processen brukar leda till att man upptäcker många skillnader, men än fler likheter – mellan texterna såväl som deltagarna.

SR processen kan pågå en bra stund. Hängivna SR-deltagare kan diskutera varje utdrag under längre perioder, och ofta avsatt flera timmar för att behandla ett tema. Under LRD var den tillgängliga tiden begränsad, med tanke på allt annat som skulle täckas under kursen. För de flesta deltagare var dock momentet SR ett som väckte stort intresse och mersmak. Som individer hängivna interreligiös dialog och samverkan fann de SR vara en förträfflig metod – en metod som leder de medverkande vidare från tolerans till respekt och uppskattning. På så vis kan SR bidra till ett mer inkluderande samhälle. ●

Hasnain Govani